

شبه 2 دی 1396 - 4 ربیع الثانی 1439 - 23 دسامبر 2017

تشکیل "مجلس عالی" با شرکت مقامات مملکتی با هدف بررسی اولتیماتوم روسیه به ایران (1290 ش)

تشکیل "مجلس عالی" با شرکت مقامات مملکتی با هدف بررسی اولتیماتوم روسیه به ایران (1290 ش) پس از اولتیماتوم دولت روس مبنی بر اخراج مستشار اقتصادی بیگانه از ایران و نپذیرفتن مجلس، قوای روس به آذربایجان ایران یورش برده و دست به قتل عام و کشتار مردم زدند. در این میان و در حالی که روسیه تهدید به حمله به پایتخت نموده بود، در روز دوم دی 1290 ش، یک مجلس عالی و فوق‌المجلس؛¹ شامل بر نمایندگان مجلس شورای ملی، وزراء، رجال، اعیان و اشراف و مقامات مملکتی در دربار تشکیل شد و جریانات اخیر را که بین دولت ایران و روسیه پیش آمده بود بررسی کردند. در این جلسه، وثوق‌الدوله وزیر خارجه، از رویه مجلس نسبت به رد اولتیماتوم روسیه سخت انتقاد کرد و خواهان نرمش در برابر تهدیدات روسیه گردید. پس از این سخنرانی تصمیم به انحلال مجلس گرفته شد ولی نمایندگان سعی کردند در برابر دیکتاتوری ناصرالملک، نایب السلطنه و لجام‌گسیختگی صمصام السلطنه نخست وزیر مقاومت کنند که کاری از پیش نبردند. در این میان با آن که دولت ایران، اولتیماتوم را پذیرفت و شوستر آمریکایی را از خزانه‌داری کل کشور معزول گرداند، باز، روس‌ها دست از شرارت و آدم‌کشی و قتل و غارت برنداشتند و پس از آن که تبریز را در اول دی ماه اشغال کردند، اقدام به اعدام ثقة الاسلام تبریزی از علمای بزرگ تبریز و دیگران نمودند و حکومت آذربایجان را به طور کلی در اختیار گرفتند. دولت هراسناک صمصام‌السلطنه، با پذیرش تهدیدات روسیه، هم راه را برای دخالت بیشتر روس‌ها باز گذاشت و هم اقتدار ملی را فدای مصالح گروهی نمود.

تولد حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) (173ق)

یکی از چهره‌ها؛² شاخص اصحاب ائمه، حضرت عبدالعظیم حسنی است که در شمار اصحاب امام رضا، جواد و هادی علیهم السلام بوده و مورد تمجید فراوان قرار گرفته است. حضرت عبدالعظیم از نوادگان امام حسن مجتبی (ع) بود که در شهر مدینه به دنیا آمد. آن حضرت فردی پرهیزگار و اندیشمند بود و از ائمه‌ها؛³ بزرگوار و هم عصر خویش به طور مستقیم، نقل حدیث کرده است. ایشان در زمان امامت امام هادی (ع) به پیشنهاد آن حضرت برای هدایت مردم به ایران مهاجرت کرد و در شهر ری در نزدیکی تهران کنونی مسکن گزید. آمدن حضرت عبدالعظیم به ری، هم نشانه‌ها؛⁴ وجود تشیع در این شهر بوده و هم خود زمینه‌ها؛⁵ برای رشد دعوت شیعی شده است. حضرت عبدالعظیم احتمالاً در حدود سال 250 هجری به درجه‌ها؛⁶ رفیع شهادت نایل شد.

نطق تاریخی "سید حسن مدرس" علیه رضاخان (1343ق)

قرار بود که گروه اقلیت مجلس ششم، رضاخان را به خاطر سوء سیاست داخلی و خارجی، قیام و اقدام علیه قانون اساسی و حکومت مشروطه و توهین به مجلس شورای ملی و نیز تحویل ندادن اموال توقیف شده از محکومان به خزانه‌ها؛⁷ دولت استیضاح کند. در صبح روز استیضاح، شهید سید حسن مدرس و اعضای اقلیت مجلس، بیرون از ساختمان مجلس، مورد ضرب و شتم اوباش طرفدار سیه قرار گرفتند. استیضاح‌ها؛⁸ کنندگان در اعتراض به این اقدام، در جلسه‌ها؛⁹ بعد از ظهر که طرح استیضاح بررسی شد، شرکت نکردند و در نتیجه، دولت سردار سپه، رأی اعتماد گرفت. از طرفی سردار سپه نیز برای همسو نگاه داشتن گروه‌ها؛¹⁰ درون مجلس، با سران هر یک به طور محرمانه زد و بند کرده و برای اجرای برنامه‌ها؛¹¹ آنان، قول مساعد داده بود. مدرس که این جریان را مشاهده می‌کرد، قصد داشت، رابطه‌ها؛¹² ننگین مجلسیان و سردار سپه را به هم بزند و رضاخان را از اکثریت بیاندازد. بنابراین در روز دهم آبان 1303 ش نطق مفصل و تاریخی خود را بیان می‌کرد. مدرس در این نطق، از وضع ناگوار کشور صیحت می‌کرد. از حکومت مشروطه و استفاده‌ها؛¹³ ای که ملت باید از آن ببرد سخن می‌گوید. از حکومت سردار سپه و فشارهای غیرقانونی او می‌نالند و به نمایندگان تذکر می‌دهد که اگر بیش از این بخواهند از چنین حکومتی طرفداری و دفاع نمایند، نه تنها به کشور صدماتی وارد می‌شود، بلکه خود آن‌ها، زودتر در معرض خطر قرار خواهند گرفت.

ترجمه انجیل از زبان لاتین به آلمانی به ابتکار "مارتین لوتر" (1521م)

لوتر در سال 1532 برای اولین بار ترجمه آلمانی تورات و انجیل را به انجام رساند تا همه معتقدان آلمانی زبان به کلام خدا دسترسی بدون واسطه داشته باشند. از نظر وی هیچ فرقی بین یک کشیش و فرد عادی وجود ندارد و هر کسی می تواند مستقیماً با خدا رابطه داشته باشد. لوتر همچنین برگزاری مراسم عبادی در کلیسا را به زبان آلمانی توصیه و اجرا نمود. تا پیش از این، تورات و انجیل فقط به زبان های عبری و لاتین موجود بودند. مراسم کلیسا نیز در همه جا به زبان لاتین برگزار می شد که قابل استنباط برای همه کس نبود و عمدتاً افراد روحانی با زبان لاتین آشنایی داشتند.

اختراع گرامافون توسط "توماس ادیسون" مخترع آمریکایی (1878م)

توماس آلوآ ادیسون در طول عمر خود، ابتکارات و ابداعات فراوانی را به انجام رساند. یکی از این اختراعات، گرامافون یا

دستگاه سخنگو نام داشت که آن را پس از آزمایش‌های بسیار در 23 دسامبر 1878م اختراع کرد و نوع مقدماتی ضبط صوت به حساب می‌آمد. این گرامافون دارای صفحه دایره‌ای با پوشش نازکی از ورقه فلز قلع بود که ادیسون آن را با دست می‌چرخاند، زیرا موتورهای برقی در آن زمان هنوز رواج نیافته بودند. طرز کار گرامافون به این نحو بود که هنگامی که گوینده در لوله ضبط کننده حرف می‌زد، ارتعاشات مکانیکی تولید می‌شد و سوزنی این ارتعاشات را به ورقه قلعي منتقل می‌کرد. اثرات سوزن بر صفحه قلعي مزبور، نمایش‌گر زیری و بمی صدا بود. برای تکرار صدای ضبط شده، سوزن دیگری در خطوط به جای سوزن اولی به کار برده می‌شد تا صدا را که در لوله ضبط کننده ثبت شده بود دوباره عیناً تولید نماید. در این حال اگر چه صدا تغییر می‌یافت ولی تشخیص داده می‌شد. گرامافون اولیه ادیسون که با دست کوک می‌شد هم‌اکنون در موزه نیویورک امریکا قرار دارد. امروزه دستگاه‌های گرامافون و ضبط‌صوت، صدای انسان را به همان صورت که هست ضبط نموده و ارائه می‌دهند. اما بدون تردید از ارزش گام نخستین ادیسون در این زمینه کاسته نمی‌شود.